

Aktovka, nebo nákup jídla? Začátek školy nemá být finanční šok. Piráti chtějí rodinám pomoci se školními pomůckami

17.8.2026 - | Česká pirátská strana

Začátek školního roku je pro rodiny další výrazný jednorázový výdaj. Jen základní výbava prvňáčka vyjde letos přibližně na 3 300 korun a tím účet zdaleka nekončí. Piráti proto navrhuji kombinaci cílené státní pomoci i většího zapojení obcí a škol - například skrze levnější společné nákupy nebo zřízení tzv. knihovny školních pomůcek. Piráti zároveň chtějí pomoci okamžitě: sami nakoupí školní potřeby, které budou k dispozici rodinám, jimž výdaje spojené se začátkem školy citelně zasahují do rozpočtu.

„Školní pomůcky jsou základní výbava, bez které se dítě ve škole neobejde. A není fér, aby některé děti doplácely na to, že jejich rodičům na konci srpna po zaplacení nájmu a jídla zkrátka nezbydou tři nebo čtyři tisíce korun navíc. Chceme, aby rodina, která pomoc skutečně potřebuje, věděla, kam se obrátit, a nemusela volit mezi školní výbavou pro dítě a běžným nákupem,“ říká poslankyně Hana Ančincová.

Že nejde o okrajový problém, potvrzuje i aktuální průzkum agentury Ipsos. Více než polovina rodičů – 57 procent – očekává, že letos za školní pomůcky zaplatí více než loni. Mezi nízkopříjmovými rodinami je to 66 procent. Téměř tři z deseti nízkopříjmových domácností by při dalším zvýšení školních výdajů musely omezit jiné běžné výdaje, například za potraviny nebo oblečení. Pro čtvrtinu těchto domácností jsou právě pomůcky a školní výbava nejnáročnější položkou spojenou se školou.

„Už dnes mají rodiny možnost požádat si o tzv. mimořádnou okamžitou pomoc (MOP). Tu může úřad práce přiznat například právě na školní pomůcky, kroužky, školu v přírodě nebo adaptační kurz. Jde však o individuálně posuzovanou a zpravidla jednorázovou dávku, o které ne každý ví. Spousta rodin tak nadále zůstává bez pomoci, i když se třeba se začátkem školního roku dostane do finančních potíží,“ vysvětluje místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová.

Piráti proto chtějí systém zpřehlednit a zjednodušit. Jednou z možností je školní startovací příspěvek či voucher v řádu 2 až 3 tisíc korun pro děti z nízkopříjmových rodin, který by byl administrativně jednoduchý a jasně určený na školní výbavu.

„Proč čekat, až rodič dostatečně prokáže, že je opravdu ve finančně napjaté situaci? Stát přece má informace o tom, které rodiny mají nízké příjmy, už teď. A na základě těchto dat bychom jim měli být schopni nabídnout pomoc automaticky. Aby dítě přišlo v září do školy vybavené stejně jako jeho spolužáci,“ doplňuje Ančincová.

Druhou část řešení mají podle Pirátů v rukou obce a školy. Sešity, výtvarné potřeby nebo další běžné vybavení mohou nakupovat hromadně za výhodnější ceny a poskytovat je dětem přímo. U dražších věcí pak není vždy nutné, aby je každá rodina kupovala sama. Piráti navrhuji zřídit tzv. „knihovny školních pomůcek“, kde by si děti mohly podobně jako učebnice půjčit například kalkulačky, sportovní vybavení nebo další pomůcky používané jen část roku nebo jen v některých ročnících. Součástí může být také jednoduchý systém pro darování a další využití zachovalých aktovek a další vybavy. Obce by dle Pirátů mohly pomáhat také s obědy, družinou nebo školními výjezdy.

Vedle dlouhodobých změn chtějí Piráti pomoci hned - ještě před začátkem školního školního roku. Nakoupí proto základní školní potřeby a nabídnou je zdarma rodinám, kterým by jejich pořízení pomohlo překlenout náročný konec prázdnin. Pomůcky budou nachystané k vyzvednutí v Pirátském centru na adrese Na Moráni 3 v Praze.

„Ted' hned bohužel nepomůžeme každému, kdo by pomoc potřeboval. I tak jsou ale rodiny, kterým pár stovek nebo tisíc korun ušetřených před začátkem školy může reálně pomoci. Nakupujeme věci, které děti do škol skutečně potřebují a budeme rádi, když si je maminky nebo tatínkové pro své děti u nás vyzvednou. Začátek školní docházky je už sám o sobě velká změna. Žádné dítě by k tomu nemělo řešit, proč ostatní můžou mít pastelky a ono ne,“ doplňuje poslankyně Andrea Hoffmannová, expertka na školství a dlouholetá náměstkyně primátora Ostravy v této oblasti.

Rozsah problému připomíná také každoroční sbírka Diakonie ČCE Školákům od srdce. V roce 2025 pomohla přibližně 15 tisícům školáků a letos se uskuteční od 29. srpna do 6. září 2026. Potravinové banky distribuují pomůcky prostřednictvím zapojených obcí, Charity, sociálních služeb a dalších partnerských organizací a konkrétní dostupnost se může lišit podle regionů.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/aktovka-nebo-nakup-jidla-zacatek-skoly-nema-byt-financi-sok-pirati-chteji-rodinam-pomoc-se-skolnimi-pomuckami>